Kőszeg, 1901. december hó 29-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk, Feigl Gyula kiadó címére küldendők.

XXI. évfolyam. | Felelős szerkesztő: WITTINGER ERNŐ. | 52. szám.

Bucsuzás.

Az idő mohos kereke még egyet-kettőt fordul s üt a tizenkettedik óra; legördülvén ezzel ismét egy esztendő a multak feneketlen tengerébe, az örök és végnélküli semmiségbe. A közélet mindennapi jelenségei közepette az elválás mindenkor bizonyos elfogódás mellett szokott megtörténni, mely sajátságos érzelemnek alaphangja a fájdalom, az elválás okozta veszteségek fölött. De legmélyebb a hatás akkor, ha az elválás a bucsuzás fájdalmait, keserveit nem enyhiti az ujra bizás, a viszontlátás reménye és vigasza, midőn az eltávozott visszajöhetlen, a veszteség pótolhatatlan . . .

Ezek az érzelmek foglalják el keblünket most is, midőn elbucsuzunk e lezajlott esztendőtől. Feljújulnak összes emlékei; de mig nyujtott gyönyörei és örömei az időleges hatás után ugyszólván nyom nélkül tova röppentek, addig a szomoru emlékek sajgó sebei kitörülhetlenül vették az évszámot az emlékezetbe.

Mondjunk bucsut a régi esztendőnek s reményteli bizalommal nézzünk a jövő elébe. A kinek vágya nem teljesült a multban, annak megmarad a remény, hogy az uj esztendőben megvalósulhat minden, mit szivében vágyva óhajt.

Eseményekben gazdag volt az ó-esztendő s hozott nekünk jót is, rosszat is. A jónak megmarad látható, érezhető emléke, a rosszat igyekezzünk elfelejteni, kitörölni az élet táblájáról.

Sokat várunk, sokra számitunk az uj évben, olyat, ami hivatva van előhaladásunkat, gyarapodásunkat előmozditani, ügyünket előbbre vinni s szép reményeinket éleszteni. A mult évben ugy raktuk le az alapokat, hogy erre bizvást számithatunk is a jövőben.

Oly sokáig volt meddő minden munkánk, erős törekvésünk, hogy végre is csak meg kell változni a sorsnak s meghozza nekünk is amit oly élénken óhajtunk.

És talán nem is csalatkozunk az uj esztendőben, mely meghozza nekünk a -- boldog uj évet!

Madáretető állomások.

Az országos állatvédő egyesület és városi tanácsunk jóindulatából egy egyesületi tag közbenjárása folytán városunkban immár e humánus világszerte elterjedt intézmény is otthont talált. Nem uj dologról van szó, közönségünk nagy része ezt már külföldi utazásai alkalmával látta és bizonyára gyönyörködött abban, amint a madarak bizalmasan, félelem nélkül még nagy embertömegek jelenlétébe is felkeresték ezen etető helyeket. Bizonyára mindenki tudja, hogy éneklő madaraink a gazda ember de különösen a pomológus fáradtságos munkájában a rovarirtásban mily nagy segédkezet nyujt. Számtalan példát lehetne felhozni, hogy az éneklő madarak mennyi hasznot hajtanak az embernek. Városunkat megáldotta az Isten sok gyümölcscsel, ne vessük meg tehát másik adományát se, melynek révén a gyümölcsöt élvezhetjük, vegyük gondozásba egy jószivü ember által meghonositott intézményt; tekintse mindenki pusztán a célt, melyet hivatva van szolgálni. Hasznát fogják látni nem csak a gazda emberek, de hasznát fogják látni a szülők, kik sétáik alkalmával élvezni látják majd gyermekeiket azon, hogy a madarak mily szelidek. E látvány a gyermekek szivében eltörülhetetlen nyomot fog hagyni, nagyban hozzá járul a gyermeki sziv nemesedéséhez és nem egy szülő fogja látni hogy gyermeke mennyire örvend a madaraknak, hogy mily szivesen fogja pajkos játék helyett ezt az ügyet megkedvelni, mennyire fog örvendeni, ha a nagy tél idején midőn minden hóval boritott, látni fogja hogy az ő kis keze által összehordott morzsák a szegény, fázó kis állatkáknak megmentés az elpusztulástól. A hála e madarak részéről sem fog elmaradni, minden morzsa egy-egy áldás lesz arra a ki adta, meg lesz érte a bőséges kárpótlás tavaszszal, mikor ezen kis madarak raja serény munkába kezd, leeszi a gyümölcsfákról a hernyókat és szép érésnek nyit utat.

Gondoskodni fognak e madarak, hogy a férgek ne egyék meg azt a gyümölcsöt melyet a gondos szülő iskolás gyermekének ozsonnára szánt; amiből a gyümölcstermelő jelentékeny hasznot huz. De megadják majd a köszönetet a madarak énekükkel is. Akkor fognak legnagyobb örömet okozni, mikor az emberek eltáradtan napi munkájuk után, félre téve mindent, egy kis üdülés céljából ki-kirándulnak a szabadba. Mindenki örömmel megnyugvással fog gondolhatni arra, hogy hisz én is hozzá járultam egy nehány morzsával e légi kar megerősitéséhez. Ez intézmény nem kiván senkitől anyagi áldozatot, még a legszegényebb ember asztaláról is kerül morzsa szegény éhező állatoknak. Ezt pártfogolni ennek terjedését elősegiteni, nem kell más, mint sziv, kevés fáradtsággal némi jóakarat a teremtő élőlényei iránt. A mai kor jaj szava mindenütt az inséget hirdeti, mindenütt felhangzik: segitsünk a szegény emberiségen. Igen, segiteni az emberiséget első év legszentebb kötelességünk. Azért élünk hogy a társadalomban egymásért dolgozva, egymásnak létét lehetővé tehessük. Egymásért és mindnyájunkért vagyunk e földön, ezt teljesiteni rendeltetésünk. De rendeltetésünk mindenen segiteni, minden élő lényt, tehát az állatokat is, a nyomortól megváltani. Embertársainkon segiteni szükölködésükben, inségükben segélyt, támaszt nyujtani, ezt csak

TARCA.

A magyar bor.

Irta: Londesz Elek.

Néhai való jó Paksi Szathmáry Mihály a tizenhetedik században körömszakadtáig erősitgette, hogy a paradicsomban a szőlőtő volt a tudás fája. A tudós férfiut az etikai következtetésen kivül alkalmasint az is csábithatta ebbeli hitére, hogy a szőlőtőről már a legrégibb irásokban is van emlékezés. A szőlőkulturáról azt lehetne mondani, hogy olyan régi, miut maga az emberiség; a népek őstörténelmében legalább jelentős szerepe van már.

Hazánkban is az idők legendás messzeségébe nyulik vissza a róla való emlékezés. A magyar embernek, különösen a régebbi időben, a legkedvesebb s a legjövedelmezőbb foglalatosságai közé tartozott a bortermelés. Még a heraldikában is nyoma maradt ennek, mert több vármegye cimerében ékeskedik a szőlőfürt. — Különösen Baranyavármegye cimere jellemző e tekintetben hatalmas szőlőfürtjével, melyet Józsua és Káleb görnyedve visznek hosszú rudon.

Még jellemzőbb és tetszetősebb e vármegye nevének *bor-anya*-ból való származtatása. Való, hogy Baranyavármegyében a szőlőkultura visszanyulik Probus római császár idejére. A szerémségi kertésznek trónra jutott fia 276-ban beültette szőlőtőkével a Mons-Almus magaslatait s innen származott át azután Baranyába a szőlő. De még régebbről is van adatunk a hazai szőlőkultura meghonosodására: Strabo emliti, hogy a mai Erdélyben, Burevistes dák király idejében kivágatták a szőlőket egy Decaeneus nevű varázsló ösztönzésére.

A magyar nép gazdasági érzékéről tesz tanuságot, hogy a szőlőmüvelés az első kisérletek után hamarosan elterjedt országszerte s a többi közt a Balaton mellett 861-ben, a Zala folyó mentén pedig 868-ban már bőviben termelték a szőlőt, mely azután gyakran szerepel az Árpád-házi királyok okirataiban.

Hazánkban a legrégibb szőlőültetvények közül valók a kecskeméti öreg szőlőskertek, a melyeknek telepitését IV. Béla és Nagy Lajos uralkodása közé teszi a krónika. Rege is van a kecskeméti szőlőről; Ipolyi ezt a régi adatot jegyzi fel róla a Magyar Mithologiában: „A kecskeméti hegyen megfurtak egy szőlőtőket, csapot tettek bele; a kicsorgó léből azután háromezer ember ihatott kedvére. Ezután ujból rátették a hélyat a nyilására.“

A szőlőtermelés történetéről, beleértve a magyarországit is, bőséges és becses adatokat olvashatunk Hanusz István mostanában megjelent, „A borag és a nedüje“ cimü munkájában. Ez a tudós, nagy szorgalommal és széleskörü olvasottsággal biró természetkutató a tudomány népszerüsitésének sokat hangoztatott kérdését igyekszik megoldani a maga ismeretkörében s már számos derék munkájával bizonyitotta be, hogy helyes uton halad e célja felé. Uj munkájából nem hiányoznak ugyan a szárazaznak nevezett statisztikai s más efféle adatok sem, de mindezt olyan keretben adja s annyi érdekes adat közé ékeli, hogy szinte észrevétlenül siklik keresztül rajtok az olvasó, észre sem véve, hogy azalatt, amig mulatott, tulajdonképpen tanult.

A szőlő története különösen bővelkedik érdekes adatokban. Manapság ugyan szükebb körre szorultak a régi hires borlegendák s szüreti epizódok, a filloxera meg egyébb baj miatt. Ma már sok helyett nyoma sincs hazánkban a régi bőséges szőlőtermelésnek. A magyar bor azonban még mindig nem veszitette el hatalmát a világpiacon s különösen a tokaji ma még becsesebb, mint régen volt. 1890-ben egy külföldi borkereskedő 1020 forintért vásárolt meg százharminchat liter 1868-iki tokajit.

A filloxera pusztitása előtt olcsóbban is hozzá lehetett jutni a nemes nedühöz; volt belőle elég. Akkortájban Tokajban és környékén kétszázhetvenöt négyszögkilométernyi területen 240—250.000 hordó bor termett s hatvanezernél több volt az aszuval megtöltött hordók száma. Jellemző a régi borbőségre az az adat is, hogy Tokaj, Tarcal, Tálya, Mád és Benye községek ezer hordó bort igértek 1683-ban Sobieski János lengyel királynak, ha seregét, melylyel Szepsiben tábort ütött, nem vezeti át vidékükön.

A borral különben a régiek nem takarékoskodtak nagyon. A krónikás feljegyezte, hogy Mátyás király ünnepi alkalmakkor hol fehér, hol vörös bort töltött a visegrádi vár vizvezetékébe s a nép kedvére merithetett belőle. Hasonló módon cselekedett 1501-ben II. Ulászló király is; Budavárában urnapján olyan szökőkutat csináltatott, amelyből szinbor folyt a nép számára. — Grassalkovics hercegről is feljegyezték, hogy Mária Terézia gödöllői látogatása alkalmával látványosság kedvéért bort-öntő kutat készitetett, — s boldog-boldogtalan annyit merithetett belőle amennyit akart.

Kun-Madaras községnek egyik régi számadásából meg az tünik ki, hogy a községnek hetvenkét akó borba került a pünkösdi királyság megünneplése. Egy másik vidéki városról pedig azt beszélik, hogy a régi patriarkális időben a beszaradt kalamárisok felöltögetésére évente husz akó bort használtak el. Apafi Mihály erdélyi fejedelemről azt mondja a krónika, hogy ülőhelyében kevés volt neki elfogyasztani egy veder bort.

Nevezetes borpusztitó mulatság volt az is, amelyről Czegei Vass György megemlékezik. Bécsben, ugymond, 1691-ben az angol király rezidense vendégséget

anyagi áldozatok árán tudjuk megtenni, de mindazonáltal kötelességünk. Az állatokon való segités, egy-egy morzsa elhintése nem követel anyagi áldozatot. E dolgokat megszivlelve minden jó és nemes iránt fogékony közönségünk hozza meg a csekély fáradsággal járó áldozatot az állatvilágnak is. Ez áldozat hozása nem egyébb mint fáradságának kamatoztatása; ne rettentsen vissza senkit a világ esetleges gunyolódása, mert hisz első sorban mindenki maga fogja annak gyümölcsét élvezi. A jószivüség nem lehet egyoldalu, kinek jó szive van, az úgy sem egyoldalulag érvényesiti azt, hanem kiterjed irgalmas szivének áldása mindenre a mi segitséget igényel. Ezen felhivás nem kényszer eszköz akar lenni, ennek csak az a rendeltetése, miszerint közönségünket figyelmessé tegye, hogy most módjában áll ily uton is nemesszivüséget gyakorolni. Felkérünk mindenkit, tegye lehetővé bármily alakjában e nemes intézmény fejlődését. Az alap meg van vetve, az etető állomások ott állanak közönségünk kedvenc séta helyein, nem kell mást tenni mint egy kis eleséget hinteni egy-egy séta alkalmával. Ha városunk minden polgára itt-ott megemlékezik a szegény éhező állatokról, a cél el van érve. Végül szolgáljon utbaigazitásul hol vannak elhelyezve ezen etető állomások:

1.) A vasuti hidnál,
2.) a király-utcai Rudolf sétányon,
3.) a rohonci vámnál,
4.) a főtéren, a Lenner kávéház előtti fán,
5.) Dreiszker dr. vizgyógyintézeti parkjában,
6.) a rőti erdőben,
7.) a léka vámnál,
8.) az ólmodi vámnál,
9.) a városi faiskolában.

K. J.

Hogy milyen legyen a kőszegi Kaszinó?

— Egy hölgy véleménye —

Az utóbbi hetekben sok ténta elfogyott és sok szóbeszéd esett meg azon kérdésnek a megvitatása céljából: hogy milyen legyen a kőszegi Kaszinó, annélkül, hogy akár irásban, akár szóval elénk állitották volna egy olyan kaszinónak a határozott eleven képét, a milyent — nemcsak ők óhajtanak — de a milyent itt — a mai társadalmi és pénzügyi viszonyok végett is — felállithatnának.

Mert egy, a modern igényeknek minden tekintetben megfelelő, fényes, elegáns s több helyiséggel biró kaszinót, hol az uri körök kényelmesen, otthonosan érezhetnék magukat, hol külön olvasó, étkező, billiárdozó, kártyázó, táncoló stb. helyiségek, azaz termek volnának — Kőszegen kivánni lehet — de megépiteni?! — — — No, hisz azt is lehetne, — ha pénz volna reá. Pénz? Pénz talán csak lenne, mert Kőszeg városában igen sok a takarékos, jó gazda; de van-e sok azok közt olyan, a ki az ő keservesen megtakaritott pénzét, nem a takarékpénztárakba és *bankokba* rakja-e inkább 4% kamatra, mintsem egy, a modern igényeknek mindenben megfelelően épitendő kaszinó részvényeibe fektetné, mely meghozná pénzének, — talán még a 10—15% kamatjait is?!

Mert ha volna annyi vállalkozási szellem Kőszeg városának egyébként nagyon tisztelt polgáraiban, — ugy bizonyára csakis részvényekre lehetne és kellene azt a kaszinót megépiteni, mely Kőszeg városának nem csak disze, de szellemi nivójának fokmérője is lenne.

Azután — e kaszinónak nemcsak minden tehetősebb polgárnak a pénzéből kellene fölépülnie, (amennyiben mindenki vehetne részvényt — a mi lehetne: 25, —50,—100 frtos) de kellene, hogy minden tisztességes, becsületes, józan és müvelt polgár ember is tagja legyen, a ki az évi tagságidijat befizetni képes, épp ugy, mint az előkelőbb urak és mágnások. Eppen ugy, mint a hogy az Sopronban is van a kaszinónál, a hová a néhai herceg Esterházy Pál, a Széchenyi grófok és a többi mágnások is épp ugy bejártak olvasni, mint a vagyonosabb és intelligensebb iparosok és gazda-polgárok, az előkelőbb kereskedői karral a gazdag háztulajdonosokkal, milliomosokkal egyetemben; valamint a tisztviselői kar, a katonatisztekkel karöltve. A hogy odamentek, a hercegek és grófok az ő kedvenc külföldi és honi lapjaikat átolvasni, épp ugy oda ültek be ezek az egyszerü polgár emberek is az ő kedves helyi lapjaikat: a „Sopron"-t és az „Oedenburger Zeitung"-ot, vagy „Bothe"-t átbetüzni.

A kaszinó-bálokon is, a hol a néhai Esterházy hercegné volt a „Lady-Patronesse", ott voltak mindazoknak az iparosoknak a családjai is, a kik a kaszinónak tagjai voltak: ki lent a táncteremben, ki pedig fent a karzaton vagy az éttermekben. És egyik sem érezte magát ott lenézve, habár az előkelőbb osztályok épp ugy el voltak is különitve a maguk ismerői körében, mint ezek a magukéban. Hisz ott épp ugy, mint mindenféle egyéb nyilvános mulatóhelyen, ha nem is egyenrangunak, de mindenesetre *egyenlő jogunak* érezheti magát mindenki, a ki oda a belépő-dijat befizeti. Azért, mert nyilvános fizetéses helyiség, nem várhatja egyik sem, hogy a másik őt különös figyelmére méltassa, sőt, — talán, — hogy ünnepelje is. Tehát ott, okot adni és keresni arra, hogy valakit megsértsenek, vagy valaki magát sértve érezhesse, nem lehet és — nem illendő.

Nem ugy, mint zártkörü házimulatságon. Egy házimulatságon egészen más viszonyok közt forog az ember. Ott meghivott vendég mindenki; ott *egyenrangu* kell hogy legyen mindenki, ha nem is születésben, de a házi uraik *barátságában*. Ott, a mint a házi uraknak és asszonyságoknak nem szabad egyik vendéget sem mellőzniök, ugy a vendégeknek sem szabad és nem illendő egymást mellőzniök, ha később nyilvános helyen soha nem ismerik is meg többé egymást, mert azzal nem csak az illetőt, de a házi gazdáikat is megsértenék, azzal mintegy jelezve, hogy: ime! a ki nektek jó barátotok, azt én lenézem, mert az nekem dorogál.

És miután már az illendőség szabályai ilyenek, ugy azok, a kiknek meghivott társaságban a többi vendég derogál, a helyett, hogy ott fitymálódnának — szépen vegyék a kalapjukat — és valami illendő s elfogadható ürügy alatt ajánlván magukat, — távozzanak.

Tehát, épitsünk kaszinót Kőszegen részvényekre és legyen annak tagja minden tisztességes, becsületes, intelligens s fizetőképes polgár ember is és vigye oda minden kaszinótag a családját is mulatni; de ne arrogálja egyik tagnak a családja se azt, hogy a másik tagnak a családja őt barátságába fogadja, vagy hogy különös figyelmére méltassa; hanem viselkedjék ott mindenki ugy, mint a szinházban és egyéb nyilvános helyeken szokás: tartsák egymást az idegenek iránt tartozó tiszteletben és ne törődjenek továbbá egymással. És bizonyára — ha ez utóbbi sorokat az épitendő kaszinónak a *sorok között* olvasandó alapszabályaiul vesszük; — nem fogja ott magát senki lenézve érezni.

Ezeket kivántam én — az uj kaszinó épitésének „miként jéről" — elmondani!

Egy pártatlan szemlélő.

Tisztelettel felkérjük hátralékos előfizetőinket, hogy az előfizetési összegeket lapunk kiadóhivatalának beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Előfizetési ár egész évre 8 k., félévre 4 k. és negyedévre 2 k.

Hirek.

Lapunk tisztelt előfizetőinek és barátainak boldog ujévet kivánunk.

— **Szinpártoló-egyesület Kőszegen.** Még az ő-esztendő dicsősége, mert az ő kimulása előtt született meg egy életrevaló szép intézmény, a *kőszegi magyar szinpártoló egyesület*, melynek célja: nemcsak arra való érdemes szintársulatok segélyezése, hanem az is, hogy tagjainak egy éven át befizetett bizonyos csekély összegért dijtalanul egy ciklusra szóló bérletet rendelkezésre bocsásson. Az egyesület magában egyesiti a szinpártoló közönséget s megkönyiti a szinházbajárást mindenkinek az által, hogy a szinházi idényt megelőzőleg egy éven át havonta beszedi azon dijakat, melyért a szini-idényre megváltja tagjai részére a bérletet s addig is a beszedett összegeket gyümölcsözőleg kezeli. Az egyesület *Hegedüs* János dr. elnöklete alatt folyó hó 21-én alakult meg; ez alkalommal felolvasták az alapszabályokat, melyeket jóváhagyás végett felterjesztenek a belügyminiszteriumhoz. Megalakitották a tisztikart s elhatározták, hogy tagok gyüjtésére intenziv munkásságot fejtenek ki.

— **A sörgyár ügye.** A kőszegi sörfőzőgyár részvénytársaság tagjai folyó hó 26-án népes értekezletet tartottak *Szájbely* Gyula udvari tanácsos, orsz. képviselő elnöklete vel, melyen a sörgyár megmentésének módozatait tárgyalták. Elhatározták, hogy a folyó hó 30-án megtartandó közgyülésen inditványozni fogják egy bizottságnak kiküldeset, melynek feladata lenne egy memorandumban eloterjesztem, hogy lehet-e a gyárat fenntartani, vagy nem? lehetne-e a gyár üzemét fokozni mennyi forgó tőkére lenne szükség, hogy a gyár prosperáljon? Szóval, hogy kellő tájékozódás után nyujtson tiszta képet az ügy állásáról s a gyárnak miként való fellendítésére nézve. A bizottság *Sissovics* Miklós dr. elnöklete alatt oly tagokból állana, kik nem igazgatósági tagjai a sörgyár-részvénytársaságnak.

— **A főispáni látogatáshoz.** Mult számunkban említést tettünk arról, hogy *Rászay* Ede főispán ur megvizsgálta a városi hivatalokat. Pótlólag felemlitjük, hogy főispán ur őméltósága a rendőrkapitányi hivatalt is megvizsgálta, hol mindent példás rendben találván elismerő szavakban fejezte ki tetszését a tapasztaltak felett.

— **Mükedvelő zeneszek a templomban.** Egy mükedvelőkből álló zenekar uj év napján az ünnepi misen játszani fog a kóruson. A zenekar tagjai *Stur* Lajos dr. és *Törzs* István prim-hegedősök, *Kárpáti* Sándor, *Karner* J. és *Kovats* F. sekund-hegedősök és bracsás, *Sissovits* Miklós nagy gordonkás. A zenekar együtt működik az énekkarral, *Dohnal* Péter karnagy vezetése mellett, ki fáradhatatlan lelkesedéssel dolgozik zenei téren. — Ugyancsak a mükedvelők a társaság folyamán nagy hangversenyt fognak rendezni a Mulató-ban, melyre a próbák már javában folynak. A közönség bizonnyal érdeklődéssel tekint a kellemesnek igérkező szép élvezet elébe.

— **Munkaszünet a városházán.** Január elsejétől fogva a városházába is beköszönt a munkaszünet. A városi tisztviselők ugyanis, a kiktől hat napon át megtesztitett munkásságot követelnek, a hetedik napon, azaz vasárnap pihenést élvezhetnek egész napon át s nem kell nekik, mint eddig, vasárnap délelőtt hivatalos órát tartaniok. A pénztárban is a heti kifizetéseket már szombaton el kell végezni, mert vasárnap csak egy órára lesz nyitva a pénztár a halaszthatatlan kifizetések eszközlése végett. Mégis azonban lesz a városházán egy tisztviselő s egy irnok vasárnap délelőtti inspekcion, hogy sürgős esetekben a közönség szolgálatára álljanak. *Sissovics* Miklós polgármester ezen intézkedését felsőbb helyen is már szorgalmazták.

— **A liferánsok és a városi számvevő.** Nem tudjuk szórakozottságból történt-e az utóbbi esetekben, hogy a városi liferánsok az árajánlattól eltérően sokkal magasabb tételeket állitottak be néhányan a számláikba, amit a h. számvevő ur óriási következetlenségnek találva, kénytelen volt a számlaösszegeket oly módon érvényesiteni, hogy a követeléseket *leszállitotta kelő értékükre*. Különben konstatálni kellett, hogy egyes számlák túlmerész tételeket soroltak fel, olyat is, melynél az árajánlatban elfogadott 2 K helyett 15—16 K szerepelt.

— **Az újévi üdvözletek megváltása** cimén a szegények részére inditott gyüjtés eredménye több mint 300 korona, mely összeget a polgármester a napokban osztja szét a város szegényei között.

— **Közgyülés a városnál.** Kőszeg szab. kir. város képviselő-testülete a jövő csütörtökön közgyülést tart.

— **Betöltendő állások.** A jövő hónap folyamán megtartandó választáson be lesz töltve a városi állatorvosi állás; választanak továbbá egy erdőőrt, egy hegyfelügyelőt és két hegymestert.

— **Kaszinó-estély.** A *Polgári Kör* t. tagjainak s egyszersmindenkorra meghivott vendégeinek ez uton is szives tudomására hozzuk, hogy az év utolsó estéjén a Kör tombolával összekötött c s a l á d i - e s t é l y t rendez. A tombola gyarapitására szánt szives ajándék-tárgyak köszönettel fogadtatnak. A tárgyakat átveszi *Kárpáti* Sándor ur, a vigalmi bizottság elnöke és *Rielich* Pál egyleti szolga. Az estély ½8 órakor kezdődik. Belépődij nincsen.

---

adott s nem egy oroszlánalaku edényből délutáni három órától fogva hat utánig folyt az utcára a piros bor, melyet aztán a kintálló nép megivott. Ez a mulatság körülbelül kétezer rajnai forintba került. Pazarul bántak az itallal II. Rákóczi fejedelem udvarában is s különösen az idegenek duskálódtak nagy kedvvel a jó magyar borban. De soknak megártott a mulatság; nem birta meg a természetük az erős magyar bort. Péter cár követe, Corbey is a vörösbor mértéktelen élvezetében pusztult el 1708-ban, egri látogatása alkalmával.

Híres borivás volt az is, amelyet Ottlyk György főudvarmester rendezett Marosvásárhelyen 1707-ben, II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelemmé való beiktatása alkalmából. A város magaslatain elhelyezett hordókból hosszu csatornákban vezették le a bort a tér közepén álló hatalmas kádakba, ahonnan azután a székelyek kedvükre merithettek.

Rákóczi 1711-ben lengyelországi viszocskai jószágán Péter cárt is megvendégelte tokaji borral, de a cár annyira elázott az erős italtól, hogy két magyar urnak kellett őt beemelni a kocsijába. Igy járt a minisztere, sőt majdnem az egész kisérete is. Szathmáry Király Ádám, mint szemtanu fel is jegyezte, hogy akkor „csak a közrendü muszka vitézek is sisakkal iszszák vala a jó tokaji bort."

Gróf Székely Ádám és Bánffy Anna lakodalmán, 1702 ben is bőven folyt a bor; a gyalui várban hatalmas kádakat töltöttek meg vele s ihatott belőle mindenki, amennyit akart. Ha kiürültek a kádak, teletöltötték ismét. Manapság már csak a Bácskában isznak nagyokat az emberek. Igy kell lenni, hiszen a regále megváltása ügyében Szabadkán tartott tárgyalások alkalmával az tünt ki, hogy évente átlag 3,073,941 liter bort iszik meg a város lakossága. Eszerint a bölcsőbeli gyermekre is 48.5 liter bor jut.

Magyarország borainak gyógyitó erejéről számos régi orvos emlékezett meg munkájában. Nem egyszer csak bort rendelnek betegeiknek gyógyitószer gyanánt a régi orvosok. Érdekes, amit Döbrentey Gábor irt Bolyai Farkasnak, midőn 1836-ban egy hordó budai bort küldött neki ajándékba; „Érezni fogod — ugymond — miképp villogand két szemed majd még Horatius ancillájára is. Sőt nem kezeskedem, e bor még harmadszor is megházasit, ha nem tiszteletes uram közbejöttével is."

A hordót ugy küldte el, hogy előbb szalmába göngyölte, majd vászonba varratta, azután pecsétjét rá ütötte. A pecsét mását külön küldte el Bólyainak, hogy a hordón levővel összehasonlithassa. Mert, ugymond, borszállitó embernek ne higyj. Gróf Galanthai Fekete János tábornok is borral kedveskedett a beteges Voltairenek, midőn megbirálás véget elküldte neki francia nyelven irott verseit. Voltaire azonban ugy nyilatkozott, — hogy a magyar grófnak sokkal jobb a bora, mint a verse.

Magyarországon körülbelül háromszáztajta szőlőt termelnek, amely kielégitő mennyiségü bort ád még a filloxerás időben is. Hazánkban 1898-ban 1,304,749 hektóliter bor termett. Ma természetesen nagyon megdrágult már a bor s e tekintetben is vége a régi jó időknek. Egy 1566-ból való feljegyzés szerint „oly bőv nyár volt, hogy egy forinton 20 pesti véka tisztabuzát lehetett venni. Erdélyországban egy pénzért 3 meszely finom bort adtak." Időről-időre egyre növekedik a bor ára; 1850-ben már 8—12 forint az akója.

Természetesen a jó, vagy a rossz termés is mindenkor szabályozta a bor árát. Példa erre az 1635-iki szüret, amikor a rossz időjárás következtében egyszerre vége szakadt az olcsóságnak s öt dénár helyett tizenkettőre is felszökött a bor ára. Hogy az ujabb időben mennyi kárt tett a szőlősgazdáknak a filloxera, elég idézni ezt az egy adatott: Budapest 1878-ban 190.356 liter bort termelt s 1889-ben már csak 18.570 litert. A két termés között mutatkozó különbözetet megette a filloxera.

„Tea" valódi orosz- és angol importált különféle minő-

— **Eljegyzés.** *Tauscher* Béla vadász-főhadnagy karácsony estéjén eljegyezte *Andráskay* Sarolta kisasszonyt, özv. Andráskay Gyuláné leányát Kőszegen.

— **Eljegyzés.** *Greilinger* Imre könyvelő eljegyezte *Keszler* Elizát, özv. Keszler Mártonné szül. Derecskey Szőke Franciska leányát Kőszegen.

— **A városi zenekar hangversenye.** A mint lapunk mult számában jeleztünk a városi zenekar folyó hó 29-én a „Mulató" nagytermében teritett asztalok mellett hangversenyt rendez, melyre a zenekedvelők és mindazok a kik a zenekarra áldoztak meghivatnak. A hangverseny kezdete este 7 órakor. Belépti dij nincsen. Műsor: 1.) Blaha Lujza induló; 2.) Kettős „Szerelem ital" operából, Donizetti-től; 3.) „Az ezred atyja", Ziehrer-től; 4.) Részletek „Faust" operából, Gsanodtól, 5.) „Bécsi polgárok", keringő, Ziehrer-től; 6.) „Hochalma Diandlu" hatos, Koschát-tól; 7.) Egyveleg „Vig emberek részére", Komzók-tól; 8.) „Pöröly" polka, Parlow-tól; 9.) „Stefánia" Gavatte, Czibulka-tól; 10.) „Lengyel dalok" francia négyes, Czapek-tól; 11.) „Magyar népdal" egyveleg, Kárpáti-tól; 12.) „Chin, Chin" polka, Sidney-től.

— **Asszonyháboru a király-uton.** A király-uton tegnapelőtt nagy csete-patét rendezett egy csomó asszony, cifra kalapos hölgyek és lejkendős nénik, akik alaposan megtápozták egymást, nagy gyönyörüségére a körülöttük egybesereglett nézőknek. Az ügy folytatása a járásbiróságnál következik.

— **Megszökött a bizonyitvány miatt.** *Edler* János kőszegi adóhivatali tisztviselő fia a prementreiek szombathelyi gimnaziumának ötödik osztályába járt. Most karácsonykor megbukott a latinból s azt ugy a szivére vette, hogy nem mert haza jönni, hanem megszökött ismeretlen helyre. A szülői kerestették, kutatták, mig végre feltalálták Szt.-Gotthárdon, a hol beállott volt egy ügyvédhez irnoknak azon szándékkal, hogy mint magántanuló az ottani gimnáziumba beiratkozik. A flut persze haza hozták.

— **Állatvásár.** Január hó 27-én Kőszegen állatvásár lesz. A miniszterium intézkedése folytán az állatvásár minden év január havának utolsó hétfőjén tartatik meg.

— **Adományozások a tüzoltó-zenekar részére.** A tüzoltó-zenekar hangszereinek beszerzésére a közönség körében meginditott gyüjtés nyilvános nyugtázása:

Freyberger Sándor 2 k., Rosenstingl Sandor 50 f., Jelásics 1 k., Gruber Sándor 40 f., Freyberger Ferenc 40 f., N. N. 40 f., Villata báróné 2 k., Mayer 40 f., Waisbecker János 2 k., Szeybold Frigyes 1 k., Pfeffel János 2 k., Schneller Ernő 30 f., Kühn Lajos 1 k., Hoffner dr. 2 k., Hacker Samu 1 k., Szeybold Kálmán 1 k., Kálmán Lajos 1 k., Mikáts Mátyás 1 k., Kis Antal 2 k., Schwarc 1 k., Lauringer Ferenc 1 k., Simon János 40 f., Bun Lipót 1 k., Balikó József 1 k., Frankl Lajos 40 f., Fabiánits 1 k., Róth Anna 40 f., Krözl 20 f., Horváth 1 k., Fröhlich G. 40 f., Torda 1 k., Zertholer Mihály 1 k., Czeke Gusztáv 2 k., Prátscher Dániel 1 k., Grossmann József 1 k., Schwarz Károly 40 f., Rauchbauer 40 f., N. N. 40 f., N. N. 40 f., Glanz Frigyes 1 k., Bácz Kálmán 60 f., Michaelis Izidor 2 k., Chernel 2 k., Popper Ignác 1 k., N. N. 40 f., Tangl Adolf 60 f., Mederl János 1 k., a 11. Vadász-zászlóalj tisztjei 20 k., Schlögl Ferenc 1 k., Kováts Antal 1 k., dr. Stúr Lajos 2 k., Glatzhofer 1 k., ismeretlen 2 k., Terplán Kornél 1 k., Waisbecker Ede 2 k., ismeretlen 40 f., Miske báró 10 k., Kirchknopf Mihály 3 k., Freygang Lőrinz 1 k., Leitner Nándor 1 k., Gyuráz 40 f., özv. Ecker Károlyné 1 k., Babarczy báróné 2 k., Damm 1 k., N. N. 50 f., Heuffel Rezső 1 k., N. N. 60 f., N. N. 1 k., Pavetits 40 f., Dávid Antal 1 k., Hoffmann őrnagy 2 k., N. N. 1 k., N. N. 40 f., Unger Károly 2 k.

— **Szilveszter-estély.** A *Mulató*-ban szilveszter-estéjén társas-estélyt rendez városunk e célra egyesült hatalsága. A mulatság este 8 órakor kezdődik. Belépő dij nincsen.

— **Helyettes jegyző.** A szerdahelyi közjegyzői állásra helyettesül *Peczöly* Ferenc okl. jegyzőt alkalmaztak, ki folyó hó 27-én foglalta el hivatalát.

— **Ujévi levelezőlapok** csinos kivitelben és nagy választékban kaphatók Róth Jenő könyvkereskedésében.

— **Gazdagon berendezett** raktárát füszer- és csemegeáru-cikkekben ajánlja Waisbecker Ede utódja Schaar József.

— **Egy szoba-kulcs** találtatott. Átvehető e lap kiadóhivatalában.

— **Szepség-verseny.** Magyarország a női szépség hazája. Sehol annyi szép asszony mint hazánkban. Igazi rózsaszüret lesz tehát a *Magyar Szalon* szépség-versenye, melyet külföldi lapok mintájára rendez, bemutatván a szépek legszebbjeit. A Magyar Szalon szerkesztősége felhivja ez uton Magyarország összes szépségeit, hogy arcképeiket a Magyar Szalonnak beküldjék. Ezt az arcképet a Magyar Szalon közölni fogja és maga a közönség fogja szavazás utján a dijat oda itélni. *A dij a nyertes szépségnek egy elsőrangu művész által megfestett képe.* A legszebbnek talált öt kép több külföldi lapban is meg fog jelenni. Az arcképek 1902 március 1-ig küldendők a Magyar Szalon szerkesztőségébe (Bpest, VIII. Kerepesi ut 23.) A pályázat részletes feltételeit a Magyar Szalon most megjelenő januári füzete közli. A Magyar Szalon előfizetési ára félévre 10 korona.

— **Időről időre** jó, ha emlékeztetünk arra, hogy mi hasznosat mulasztottunk, mi előnyöset nélkülöztünk. Igy tiz esztendő óta, a mindennapi kávéasztalra kiválóan fontos uj bevezetést a családok nagy száma saját előnyére figyelemben tartja és állandóan ápolja. Szükségét érezzük azonban még mindég annak, hogy minden háziasszony és anya figyelmeztettessék arra, hogy a ma már mindenütt a legjobb sikerrel bevezetett Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé mint pótlék a babkávéhoz, a kávéitalt nemcsak izében lényegesen finomitja, hanem ezt egyuttal, a mi pedig igen fontos, az egészségre nézve előnyössé teszi. Egyszerü logalom szerint sem létezhetik ideálisabb kávévegyület mint az, a mely a kellemes és kedvelt babkávéizt a honi maláta egészségi előnyeivel egyesiti, a mint ez az eset a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávénál oly lölülmulhatatlan módon fenforog. Ez továbbá azt az összehasonlithatatlan előnyt birja, hogy „tisztán", azaz minden babkávé hozzáadás nélkül is, igen kellemes kávéizzel bir, és ezen okból mint legjobb pótlás ajánltatik ott, a hol a babkávé orvosilag mellőztetni rendeltetett. Nem eléggé hangsulyozhatjuk, hogy csakis a „valódi" Kathreiner, az ismert eredeti Kathreiner-csomagokban mutatja tel mind ezeket az előnyöket, a melyekkel a még mindig felmerülő utánzatok, az ugynevezett „nyitott áru", a mi nem egyéb mint egyszerüen pörkölt árpa avagy maláta, sohasem birhat.

Irodalom és müvészet.

(* **Az „Ország-Világ" karácsonyi Almanachja.** (Katonai Almanach, az „Ország-Világ" karácsonyi ajandéka.) Szerkesztették: Dr. Váradi Antal és Dr. Falk Zsigmond. Ára 6 korona. (Az „Ország-Világ" előfizetői ingyen kapják.) Nincs olyan ember széles ez országban, a ki a legnagyobb érdeklődéssel ne forgatná az „Ország-Világ" ezidei karácsonyi ajándékát. A hatalmas, vaskos karácsonyi Almanach ez, melyet kiváló gonddal és izléssel Dr. Váradi Antal és Dr. Falk Zsigmond szerkesztettek, és a mely mü behatóan és népszerüen tárgyaz mindent, a mi „Katonáékhoz" tartozik. A ki valaha katona volt, annak emlékezetében kedves reminiscenciák ujulnak fel e mü olvasásakor a ki pedig nem karddal szolgálta a királyt és a hazát, az rendkivül érdekes, szórakoztató, mulattató és oktató olvasmányt talál fel e müben. És azoknak, a kik a jövőben a katonasággal akár a szolgálat terén, akár más összekottetések folytán bármily viszonyba lépnek, ez a Katonai Almanach pótolhatatlan utmutatásul szolgál. Magában foglal ez a mü mindent, a mi katonai dolog. Nem kevesebb mint 238 oldalon ismertet meg bennünket rendkivül érdekes leirásban számtalan képpel diszitve a közös hadsereg, a honvédség és a hadi tengerészet lényegével. Ez a mü legterjedelmesebb része. A második rész a zenekedvelőkről gondoskodik, kilenc gyönyörü zenedarabot tartalmaz ez a rész, melyek mind neves zeneszerzők pompás müvei. A harmadik rész ismét stilszerü. A katonaéletből vett 15 tárcát és verset (egymagában véve is már vaskos kötetet tenne ki), azonkivül közéletünk vagy 50 jelesének a hadseregre vonatkozó autogrammját tartalmazza. Irtak bele többek között báró Fejérváry Géza és Hegedüs Sándor miniszterek is.

Ez a rövid vázlata az „Ország-Világ" pompás karácsonyi ajándékának, melyet minden előfizetője, — az is, a ki most fizet elő az „Ország-Világ"ra — ingyen és dijmentesen kap meg. A ki az „Ország-Világ"-ra csak egy negyedévre fizet elő 4 koronával, az is ingyen kapja meg az Almanachot, melynek egymagában 6 korona a bolti ára. A ki önmagának, vagy bárki másnak örömteljes meglepetést akar szerezni, az fizessen elő az „Ország-Világ"-ra, és küldje be az előfizetését (negyedévre 1 k., félévre 8 k., egész évre 16 k., az „Ország-Világ" kiadóhivatala cimére: Budapest, V., Hold-u. 7. sz.

Közgazdaság.

§ **Tanácsos-s a szőlő közé gyümölcsfát ültetni?** Midőn valaki egy uj szőlőt telepit, ezzel kapcsolatban felveti egyuttal azt a kérdést is, vajjon ültessen-e a szőlő közé gyümölcsfát, vagy se? A kérdésre a tapasztalt szőlősgazdák többnyire tagadó választ adnak, a mi a legtöbb esetben egészen helyén való is, mert hiszen jól tudjuk, hogy a kettő együtt alig fér meg. — Ha jó és sok gyümölcsöt akarunk, arra törekszünk, hogy a fa szép nagy koronával birjon, s gyökereivel is minél messzebbre hatoljon, már pedig a nagy koronájú s terjedelmes gyökérzetü gyümölcsfa gátolója a szőlők fejlődésének, el annyira hogy némely esetben a gyümölcsfától 20 méter távolságra fekvő szőlőtőkék is megérzik egyrészt távolabbról a gyökerek tápanyagelvonó hatását, másrészt közelebbről ugyanezt és a fák beárnyékolását. Vannak azonban kivételes esetek is, a midőn megengedhető a gyümölcsfának a szőlő közé való ültetése. Ily kivételes esetekkel ott találkozunk, a hol az őszi barack termelésének a klima és talaj megfelelő. — Az őszi baracknak ugyanis ritka a lombozata s igy nem vethet árnyékot a szőlőre, de másrészt gyökerei sem terjeszkednek messzire. Például Kecskeméten, a hol egy-egy nagy barackfa egy évi termése igen jelentékeny jövedelemmel gazdagitja a szőlőbirtokost, általános szokás: szőlő közé gyümölcsfát is ültetni; sőt itt egészen helyén való is, mert igy a barack legalábbmeg is müveltetik, trágyához is jut, a mi mindkettő a gyümölcs termésnek fő feltétele. — A szőlő itt csak mellékes, csupán arra való, hogy a fák müvelési költségeit megtéritse. — Igaz ugyan, hogy távolról sincs itt olyan szőlőtermés, mint a minő a fáktól mentes és jól kezelt szőlőkben lenni szokott. Mi azt ajánljuk tehát, hogy a szőlőben gyümölcsfákat ne ültessünk, sőt még azt is vágassuk ki, a melyeket eddigelé talán kegyeletből ott tartottunk. — Alakitsunk gyümölcsösöket külön helyen, gondozzuk azokat megfelelően, részesitsük a fákat megfelelő ápolásban, gondos istálló és mütrágyázásban, sokkal jobb eredményt érünk el igy a szőlővel is, meg a gyümölcsterméssel is.

Nők a helyi politikában.

Humoristikus reminiszcenciák a polgármester választásáról. Irta és a kőszegi polgári kör 1901. dec. 7-iki estályén felolvasta Szemző Sándor dr.

(Folytatás.)

A még javitható agglegényekkel pedig minden uton-módon meg kellett volna kedveltetni a házaséletet, hogy gusztust kapjanak bele harapni. E téren nagy szerepük lenne a zsúroknak, a mi sajnos városunkban annyira el van hanyagolva. Én minden családnál hetenként legalább 2-szer kötelezővé akartam tenni a zsúrozást.

A nő-kérdésben vallott eszméim 3-adika a női jogok fokozatos fejlesztése volt. Be akartam hozni a nőknél az általános szavazati jogot; és hogy a nők is lehessenek városi képviselők. Beakartam hozni, hogy este 9 órakor a városi dobos takaródót verjen, a melynek hangjaira minden férj köteles azonnal haza menni; hogy a kávéházak és vendéglők este 9 órakor bezárassanak és hogy ha nős férfi este 9 órán túl az utcán látható, azt a városi drabant megszólithatja és ha a feleségétől kivételes kimaradási engedélyt nem tud felmutatni, ugy az otthoni puha fészek helyett a legsötétebb dutyi nyirkos fenekére vettessék.

Felhivtam már akkor a hölgyek figyelmét, hogy az önök jogainak elkobzására a férfiak valóságos klikkekké szervezkedtek; ez a klikk elnyom minden szabad gondolkozást, csirájában tojt meg minden eszmét, mely a női jogok fejlesztését célozza; ez a klikk a maga számára foglal le minden jogot, magának követel minden kedvezményt, mig Önöket mindenből ki akarja zárni. Látták már Önök, hölgyeim, hogyan mulat itt ez a klikk, a férfiak klikkje. Ha nem, ugy ma is megláthatják. Ott hátul az utolsó szobában egy nagy asztalnál összeül a férfiak klikkje, az Önök gyönyörüséges férjeikkel együtt, mig Önöknek addig itt táncolni kell és még örülhetnek, ha hébe-korba bemehetnek és gyönyörködhetnek, hogy mint mulat a klikk. De a klik nem csak itt mulat, a klikk másutt is mulat, mindig és mindenütt mulat, a hol Önökuek még az az örömük sincs meg, hogy nézhetik a mikor a klikk mulat; mert a klikk szeret magában és szabadon mulatni. A klikk mindig mulat, otthon meg házsártoskodik és *szekánkodik*. Szervezkedjenek és tömörüljenek Önök is hölgyeim a klikk ellen, mert hisz Önöknek a mindennapi leves, mindennapi tervszerü elsózásától kezdve ezer eszköz áll rendelkezésükre a klikké szervezkedett férjek zsarnokságát megtörni; Önöknek csak akarni kell és izzó-porrá zuzzák a klikk uralmát. Szükséges azonban, hogy az Önök védelmére is támadjon egy Juridicus, a ki véres cikkeiben irgalmatlanul lerántja a leplet a klikk üzelmeiről. Hegedüs dr. ur pl. kitünő Juridicus lenne, mert Ő nagy barátja a nőknek és nagyon ismeri a klikk rejtelmeit és üzelmeit. Ez volt az én polgármesteri programmbeszédem velőtlen veleje. Az ország minden részéből érkeztek hozzám akkor az üdvözlő táviratok, élénk tanujeléül annak, mennyire viszhangra találtak a nők szivében az én eszméim. Oly nagy tömegben kaptam az üdvözlő táviratokat, hogy Nagy Adorján posta-direktor ur a nagy forgalom lebonyolitása végett kénytelen volt a távirósztályon elrendelni, az éjjel-nappali szolgálatot. Szavazzunk azért most neki köszönetet. Ha megengedik hölgyeim, felolvasok egynéhány üdvözlő táviratot a mit abban az időben kaptam.

Polgármester jelölt, Kőszeg.

Üdvözöljük Önt a nő kérdés megoldásának dicső bajnokát. Imádkoznak Önért és győzelmeért.

A kis-csömötei nők.

A leendő polgármesternek, Kőszegen.

A piripocsi nők önképző köre ma tartott közgyülésén Önt óriási lelkesedéssel és sikoltozások között egyhangulag disztagjává választotta. Diszoklevél utban.

A piripocsi női önképző kör.

A nagy polgármester jelöltnek, Kőszegen.

Feladatott Budapesten 1901 okt. 28-án d. u. 6 ó. Ezer magyar leány reszket holnap az Ön győzelmeért. Önnel győznek, Önnel buknak. Jaj Kőszegnek, ha Ön megbukik. Az ezer magyar leány szövetkezve az ezer magyar ifjuval megostromolja és lerombolja Kőszeget. Az ezer magyar leány megbizásából

Pletykaházi Pletykássy Mariska.

Tekintetes polgármester jelöltnek, Kőszeg.

Nem ismerjük Önt, de ismeretlenben is Ön a mi ideálunk. Oh mily boldog lesz az a nő, a kinek életét Ön, dicső férfiu fogja egykor kormányozni. Isten segitségét kérik az Ön nemes szándékaihoz:

A kis-pösei nők.

Polgármester jelölt Kőszeg.

Száz debreceni leány kelt zarándok utra Önhöz. Önt a női eszmény dicső bajnokát akarják még csak látni és akkor már nyugodtan . . . . . férjhez mennek.

(Következik a 100 aláirás, dehát diskrecióból nem olvasom fel.)

A jövő Polgármesterének, Kőszegen.

Szivesen fogadna-e száz csókot

Kecskeméti kis barnától.

Most még felolvasok néhány táviratot, melyek igazáu aggodalomba ejtettek.

Polgármester jelölt, Kőszeg.

Van-e Kőszegen sok kiadó lakás, mert oda akarunk költözködni. Nagyszámu leányaival megáldott

családapa.

Jövendő Polgármesternek, Kőszegen.

Holnap reggeli vonattal érkezünk, hogy Ön mellett korteskedhessünk. A kire mi egyszer ránézünk és rámosolygunk, az mind Önre fog szavazni. Vannak fiatal városi képviselők? Válsz fizetve. 10 kortesnő.

Itt van kérem még egy távirat, a melytől legjobban megijedtem.

Tekintetes polgármester jelölt urnak, Kőszeg.

Eladtam házamat és földemet és hét kisasszony lányommal és két aggkisasszony néném mel Kőszegre költözünk Holnap délutáni vonattal érkezünk. Legyen hozomány, mert különben lövök. A vasutnál diszbandérium várjon és bömböljenek a vihar ágyuk. A diszbeszédet az öreg polgármesternek elengedem.

Borzasztóházi és rémitőfalvi

Rettenetes Bobuszláb lovag és családja.

Tehát a nő-kérdésben a város által adandó hozomány az agglegénység eltörlése és a női jogok fokozatos kifejlesztése voltak az én polgármesteri programm-

ségben kapható Jánosa Gyula csemege-kereskedésében.

beszédem kimagasló eszméi. S mi történik? megbuktam; ilyen nagyszerü programm mellett megbuktam. Más városba bizton megválasztottak volna talán még szobrot is kapok, de Kőszegen minden egészséges eszmének meg kell bukni, a mely a klikk érdekeibe beleütközik. Az én polgármesterségemmel bizony, hölgyeim, sírba szálltak az Önök politikai jogai is Kőszegen. Csendes részvét és a koszoruk mellőzése kéretik.

De hát miért is buktam és meg? azért, mert a klikk nem türi, hogy a nők jogai elismertessenek. Itt van a nagyszerü hozomány kérdés, milyen pompás lenne ha a város minden leánynak adna hozományt. Ugye bár ez csak igaz.? De a kőszegi képviselőtestületi *cunglijamen* ezt nem volt hajlandó elfogadni, ki adta véleményezés végett a számvivőségnek. No hiszen jó helyre, ott, a hol most gyufákon kezdik a spórolást. A számvivőség ugy véleményezte, hogy bár Kőszeg város anyagi helyzete a lehető legeslegfényesebb még sem tud a város minden lánynak hozományt adni. Szóval fucsos a hozomány. De már ebbe bele nyugodtam volna. De mi történik most? Kérem, eugem most üldöz a klikk azért, mert a nők jogainak kivivásáért sikra mertem szállni.

(Folytatása következik.)

Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. oszt. kocsikkal			
Középeurópai idő.	reggel	d.e.*	d. e.	d. u.
Köszeg ind.	4 55	7 50	11 40	5 40
Lukácsháza (m. h.)	5 06	8 —	11 51	5 50
Német-Gencs (m. h.)	5 24	8 25	12 10	6 —
Szombathely érk.	5 39	8 55	12 25	6 25
Szombathely ind.	6 45	10 40	3 15	7 38
Német-Gencs (m. h.)	7 01	10 58	3 11	7 45
Lukácsháza (m. h.)	7 18	11 13	3 48	8 —
Köszeg érk.	7 31	11 26	4 01	8 25

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

Szombathelyről indul:

		éjjel	ragg.	d. u.	d. e	este	éjjel
Bécs felé:	ind.	4.—	5.50	9.00	2.19	4.41	6.43
	érk.	8.55	9.52	1.40	5.35	9.35	11.50

Kanizsára:	ind.	d. e. 11 07	d. u. 2.14	este 7.33	éjjel 12.55		
	érk.	1..35	4.08	10.22	3.40		
Budapestre:	ind.	regg. 9.08	d. u. 12.40	éjjel 11.—	éjjel 2.50		
	érk.	2.05	gyv.7.15	szv.9.15	7.25	1.45	
Grázba:	ind.	regg. 6.06	d. e. 11,10	d. u. 3.16	este 6.59		
	érk.	10.30	8.36	7.35	9.59		
Rumfelé:	ind.	d. e. 9 25	d. u. 3.25	este 7.20			
	érk.	10 32	4.32	8.27			
Pozsonyba:	ind.	reggel 4.40	d. u. 12.20	d. u. 3 05			
	érk.	11.30 (Csorna)	3.10 (Pozsony)	8.32			
Pinkafőre:	ind.	reggel 6.14	d. u. 3,20	este 7.15			
	érk.	9.14	6.22	9.58			
Székesfehérvárra:	ind.	reggel 2.50	d. u. 12.40				
	érk:	8.22	6 08				

Petroleumgáz-főzőkészület
„OPTIMUS."

Nélkülözhetetlen minden háztartásban. A legnagyobb fütőerő. (1 liter viz 5 perc alatt forr.) Tiszta, könnyü kezelés, lél nélküli szolid kivitel a legerősebb sárgarézből. Ára darabonkint 15 Kor. I-mét eladóknak árengedmény. Képes árjegyzék fozö-készületrol, világitási eszközökrol és forrasztókról dijtalan.

Gerson Boehm & Rosenthal,
lámpa- és fémárugyár,
Wien, XX/2, Donaueschingenstrasse 30.
1014 Niederlage: IV., Mühlgasse 3.

Szőlőoltványok
szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.
Élőkerités.
Gleditschia csemetek és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik
Oriás tövisü, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerités nevelhető pár év alatt, rendkivül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeléshez rajzokkal ellatott ültetési és kezelési utasitás mellekeltetik.** Ezer csemete elég 200 meterre. — Ára 6 frt.
Diócsemetek. Oriási jövedelmet biztositó voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkivül elterjedt.
Sajtos fénynyomatu **fő árjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kivül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt czimre ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne forditanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cim:
„Érmelléki első szőlőoltvány-telep"
Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. **Székelyhid.**

Névjegyek
a legelegánsabb kivitelben igen olcsó árért kaphatók
FEIGL GYULA könyvnyomdájában Kőszegen,
Varkör 81. sz. a.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csuznál és meghülésknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony" védjegygyel és a „Richter" czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható.
Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállitók.
Rudolstadt.

Ujdonság! A tatai brikett Ujdonság!
tojás nagyságu darabokban.
Mi a brikett?
a brikett sajtolt szén!
Tatai brikettünk fütőerőben eléri a **porosz szenet.** Szobafütésre a legkitünőbb, mert szagtalan, nem porlik, nem piszkit, salak nélkül hamuvá ég anélkül, hogy piszkálni kellene, egyforma darabokból áll, nem kell törni, mindenütt eláll, anélkül, hogy szétesnék. A legjutányosabb szalonszén a tatai brikett!
Ára: **metermázsánkint 3 korona 20 fillér!**
Kapható Kőszegen kizárólag
Kirchknopf Mihály
vas- és szénkereskedőnél, ugyanott kapható a legjutányosabb ár mellett:
Szileziai és **ostrauai** dió **Coaks, Wiesi fényes szén,** és a legjobb **porosz kuczka szén.**

Ritka alkalom
kiváló magyar müveknek rendkivül leszállitott áron való beszerzésére!
RÁTH MÓR
köztudomás szerint több mint negy évtizeden át száz és száz oly müvel gazdagitotta irodalmunkat, melyekről a jó öreg Toldy Ferencz irodalmi kézikönyvében azt irja, hogy azok
irodalomtörténetünk legfanyesebb lapjain vannak megörökitve!
A kiadót az aggkor árnyai nyugalomra és arra intik, hogy kiadói tevékenységét immár az elkerülhetlen actuális és folytatólagos müvekre szoritsa. Elhatározta tehát kiadásai készleteinek **tetemes és többnyire valóban elevülatlen becsü részét** *tetemesen leszállitott* áron ajánlani fel a müvelt könyvbarátoknak, kulturális, nép és más nyilvános könyvtáraknak, kaszinóknak, önképzőkörök ek stb. Ezen müvek jegyzéke, mely a mai irodalmi túlprodukció és hajsza áramlatában is méltó a könyvbarátok figyelmére, és mely számos ünnepi ajándékokra alkalmas értékes müveket — első kiadásban és oly fényes diszkötésekben, a minők a könyvpiaczra sohasem jutotak — is tartalmaz, komoly reflektánsoknak bérmentve rendelkezésére áll.
Ez alkalommal ajánlom a közönség pártfogásába
könyvkereskedésemet
is, melyet 1867-ben az absolutizmus legsötétebb germanizáló éveiben annyi veszély és üldözés között, mint magyar nyelvü, de világirodalmi üzletet alapitottam. Ezen üzletem állandó szállitoja a nagy országos központi és számos vidéki könyvtárnak, és az ország minden osztályu intelligenciájának *jóakaratával*, bizalmával sőt barátságával folyton dicsekethetik.
Sok évi sikeres viszony Párts, London, Róma, Németország, ugy fővárosuuk legelőkelőbb kiadóival, képessé teszi könyvkereskedésemet a mai nagy concurentiával is megküzdeni, ide értve a bel- és külföldi antiquariusokat is ilyken jó lélekkel biztosit, hatom a t. közönséget, hogy minden irodalmi megbizás *a legszolidabban, legjutányosabban és a legszigorubb lelkiismeretességgel intéztetik el!*
RÁTH MÓR, Budapest, Haas-palota.

HIRDETMENY.

„A nagy-csömötei gyöngyös-melléki önsegélyző szövetkezet"
jövő 1902. évi január hó 1-én az üzletkörében fenálló
VI. befizetési osztályát
nyitja meg, melyben való részvételre a t. c. közönséget tisztelettel meghivja.

Beiratások december és január hónapokban bármikor eszközölhetők, részint **Nagy-Csömötén** az üzleti helyiségben, részint **Kőszegen, Balikó József** urnál (Király-út 736. sz.), a hol bővebb felvilágositások készséggel adatnak.

A befizetések — egy heti részlet 20 fillér — a rendes üzleti órák alatt öt egymásutáni évben teljesitendők, a mely körülmény a szövetkezet azon kiváló előnye, hogy mind a tőkegyüjtésre, mind pedig a kölcsön vett összeg lassanként való letörlesztésére fölötte alkalmas. Nagy-Csömötén, 1901. évi dec. hóban.

Az igazgatóság.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.